

Gäller för: VE Psykiatri

Innehållsansvar: Pontus Olsson, (ponol2), Enhetschef

Granskad av: Agata Paciorkiewicz-Piechalak, (agapa1), Överläkare

Godkänd av: Sara Ekström, (sarek4), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-06-18

Giltig till: 2028-06-18

Transport av patienter - Psykiatri

Förändringar sedan föregående version

Justering under transport mellan enheter inom SkaS samt tillägg stycke avseende patienter som vårdas enligt LRV.

Bakgrund, syfte och mål

Klargör vilket transportsätt som ska användas vid transport av patienter vid olika vårdformer och olika situationer.

Arbetsbeskrivning

Generellt gäller att val av transportmedel väljs utifrån patientens symtombild samt ur resursperspektiv och beslutas av ansvarig överläkare. En riskbedömning ska alltid göras inför val av transport där våldsrisk, tidigare misskötsamhet, rymningsrisk och självmordsbenägenhet vägs in. Sist i styrdokumentet står beskrivet vad som gäller när personal transporterar patient i bil samt när det kan bli aktuellt med handräckning till polismyndigheten och Nationella transportenheten (NTE).

Transport av patienter vid olika situationer

Transport av patienter med nyutfärdat vårdintyg

Patienter där vårdintyg har utfärdats och innan intagningsbedömning är gjord, transporteras aldrig i taxi eller med anhöriga till psykiatriska akutmottagningen. I dessa fall är ambulans, polis eller personal från psykiatrin möjliga transportalternativ, och beror på patientens symtombild samt tillgängliga resurser. Ambulans är i regel förstahandsval för patienter utan våldsrisk eller rymningsrisk. När detta föreligger är polis första hands val (se nedan polisens skyldighet att bistå med transport).

Transport mellan olika enheter inom Skaraborgs sjukhus

- Patienter inlagda på LPT/LRV: Ambulans, polis (patienter med risk för våld, rymning), personal från psykiatrien eller anhöriga efter bedömning av överläkare. Patienter som vårdas med stöd av LRV kan även transporteras med hjälp av NTE vid stor risk för våld eller rymning.
- Patienter inlagda på HSL: Ambulans, anhöriga, taxi eller personal från psykiatrien.

Transport av patienter mellan olika förvaltningar (olika sjukhus)

- Patienter inlagda på LPT/LRV: Ambulans, NTE eller personal från psykiatrien.
- Patienter inlagda på HSL: Ambulans i första hand, anhöriga, taxi, eller personal från psykiatrien.

Transport av patienter från psykiatrisk heldygnsvård till SIS-hem (LVM-hem, LVU-hem)

- Personal på behandlingshemmet ansvarar för beställning av transport via NTE. Personal från SIS-hemmet kan även göra bedömning om de själva kan hämta patienten från sjukhuset.

Transport av patienter från psykiatrisk heldygnsvård till HVB-hem (behandlingshem)

- Socialtjänsten ansvarar för beställning av transport.

Transport av patienter från psykiatrisk heldygnsvård till hemmet

- Huvudregeln är att patienten ordnar med transport själv.
- Sjukresa kan beviljas av överläkare.
Se [lokal rutin](#).

Transport av patient i bil med personal från psykiatrien

Personal anställda av psykiatrien kan i vissa fall transportera patienter på HSL eller LPT. Förutsättningar är att bemanningen tillåter, personalen har körkort, att det finns tillgång till klinikbil, att en riskbedömning är gjord. Mobiltelefon eller RAKEL ska medtas för att möjliggöra kontakt med arbetsplatsen. Avviker patienten i samband med transport ska psykiatriska akutmottagningen/avdelningen kontaktas och ställningstagande till polishandräckning göras. Patient och medföljande personal placeras med tanke på bästa tänkbara säkerhetsförhållanden, t.ex. i förhållande till dörrar och förare.

Styrdokument beledsagad utevistelse gäller.

Patient och medföljande personal placeras med tanke på bästa tänkbara säkerhetsförhållanden, t.ex. i förhållande till dörrar och förare.

- Transport av patient med en personal (förare och patient).
 - Patienten placeras i passagerarsätet.
- Transport av patient i bil med två eller fler personal (förare, extra personal och patient).
 - Patienten placeras alltid i baksäte på höger sida och personal i baksäte på vänster sida. Överväg möjlighet till ”barnlås” av dörren om risk för flykt kan föreligga.
- Transport av rymningsbenägen patient i buss med två eller fler personal (förare, extra personal och patient)
 - Patienten placeras alltid i bakersta baksätet på vänster sida och personal i baksäte på höger sida. Överväg möjlighet till ”barnlås” av dörren om risk för flykt kan föreligga.

För patienter som vårdas enligt LRV

- Vid resa utanför kommungräns eller över två timmar åker alltid minst två personal med i bilen.
- Vid resa inom kommungräns eller kortare än två timmar gäller:
 - Patient utan frigång eller permission medföljer alltid minst två personal.
 - Patient med frigång/permission/ÖRV medföljer alltid minst en personal.

Personalen omfattas av försäkring via arbetsgivaren om en olycka skulle inträffa.

Begäran om handräckning till polismyndigheten

Begäran faxas eller skickas med krypterad E-post till berörd polismyndighet i följande situationer, se nedan. Blanketten ska sedan skrivas ut och lämnas till sekreterare för inskanning i patients journal. Observera att polisen inte har skyldighet att vara behjälplig med transport mellan sjukvårdsinrättningar efter det att kvarhållningsbeslut är fattat.

- Vid biträde av polis vid undersökning av patient utanför sjukhuset, tex vid hembesök, enligt LPT 47 §.
- När patienten behöver föras till sjukvårdsenhet för att genomföra undersökning för vårdintyg enligt LPT 47 §.
- För patienten som ska transporteras efter utfärdat vårdintyg men före intagningsbeslut enligt LPT 47 §.

- När en patient som vårdas enligt LPT/LRV har lämnat vårdinrättning utan tillstånd och vistas utanför sjukhusområdet utan att frivilligt återvända enligt LPT 47 § eller LRV 27 §.
- När en patient inte återkommer till heldygnsvård efter permission:
 - Vid vård enligt LPT/LRV enligt LPT 47 § eller LRV 27 §.
 - Vid vård enligt HSL för vårdintygsbedömning enligt LPT 47 §.
- För patienter som vårdas enligt öppen psykiatrisk tvångsvård eller LRV i öppenvård och som inte frivilligt har för avsikt att återkomma till sjukhuset efter att beslut om återintagning fattas av chefsöverläkaren (psykiatrisk bakjour) enligt LPT 47 § eller LRV 27 §. Vid beslut om återintagning enligt § 26a LPT faxas handräckningsbegäran av psykiatriska akutmottagningen.

Begäran om handräckning till NTE

- För att föra en patient från psykiatri till SIS-hem enligt LVM 45 §.
- För att föra en patient från en psykiatrisk verksamhet till en annan psykiatrisk verksamhet på annan förvaltning enligt LPT 47 §. (Observera att intagningsbeslut enligt LPT 6 b § måste finnas).
- För att transportera en patient som vårdas på rättspsykiatri enligt LRV 27 §.

Relaterade dokument

Observera att beställningar som skickas via E-post ska krypteras. [Se lathund](#).

[Begäran om Polismyndighetens hjälp/biträde enligt LPT och LRV](#)

[Begäran om Polismyndighetens hjälp/biträde enligt LVM](#)

[\(Länk till Polismyndighetens sida för ifyllningsbara blanketter](#) filtrera ”övriga blanketter”).

[Nationella transportenheten](#) handräckningsbegäran finns under ”Transport A till B”

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Psykiatri

Innehållsansvar: Pontus Olsson, (ponol2), Enhetschef

Granskad av: Agata Paciorkiewicz-Piechalak, (agapa1),
Överläkare

Godkänd av: Sara Ekström, (sarek4), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9718-621466736-109

Version: 7.0

Giltig från: 2026-06-18

Giltig till: 2028-06-18